MALTA

QORTI TAL-MAGISTRATI (GHAWDEX) GURISDIZZJONI SUPERJURI

MAGISTRAT DR. ANTHONY ELLUL

Seduta tad-9 ta' Mejju, 2007

Citazzjoni Numru. 107/1986/1

George Galea

vs

Giovanni Elia Zammit Haber u Joseph Spiteri, u b'digriet tat-3 ta' Ottubru 2006 il-gudizzju gie trasfuz f'isem Mary Helen armla ta' Giovanni Elia Zammit Hamber flimkien ma' wliedha Lawrence, Joan xebba, Zakkarija, Raymond, Patricia mart Raymond Fenech, Elisabeth Everett mart Philip u John stante l-mewt ta' Giovanni Elia Zammit Haber fil-mori tal-kawza.

Kawza ghar-revoka ta' mandat ta' inibizzjoni – Proprjeta' u pussess ta' art li kienet taqa' taht l-Att ta' l-1982 dwar Arei ghall-Izvilupp tal-Bini (Att numru 1 ta' l-1983).

Permezz ta' dawn il-proceduri l-attur qieghed jitlob dikjarazzjoni li l-mandat ta' inibizzjoni numru 137/86 huwa

null u minghajr effett u talab ir-revoka *contrario imperio* ta' l-istess mandat.

It-talba tal-attur hija bazata fuq il-premessi li:-

Permezz ta' mandat ta' inibizzjoni numru 137/86 fl-ismijiet **Giovanni Elia Zammit Haber u Joseph Spiteri vs George Galea**, kien intalab u gie ordnat il-hrug ta' mandat ta' inibizzjoni kontra l-attur u li permezz tieghu gie inibit milli jidhol fl-art tal-konvenut Givoanni Elia Zammit Haber u li kienet imqabbla ghand il-konvenut l-iehor, Joseph Spiteri, bil-mixi jew bil-vettura u li jhott jew jaqla' xi parti mill-hitan ezistenti fl-istess art ta' Psaila, Ghajnsielem, Ghawdex.

L-attur isostni li l-konvenuti m'ghandhom l-ebda raguni legali ghaliex jitolbu l-hrug ta' mandat ta' inibizzjoni msemmi peress li la l-konvenut Giovanni Elia Zammit Haber ma huwa l-proprjetarju u lanqas l-istess konvenuti ma ghandhom il-pussess tal-istess raba' u dana peress illi skond rizoluzzjoni approvata mill-Kamra tar-Rapprezentanti tat-18 ta' Gunju 1985 (Seduta numru 2581), l-istess art giet dikjarata bhala li tifforma parti mill-Building Area bis-sahha tal-Att numru wiehed (1) tal-1983 u ghalhekk skond l-istess ligi, il-konvenuti la huma proprjetarji u lanqas il-pussessuri tal-istess raba', imma l-istess raba' qieghed f'idejhom biss b'titolu ta' tolleranza.

L-attur kompla jsostni li ghalhekk m'hemmx l-elementi kif rikjesti mill-Artikolu 876 tal-Kodici ta' Organizazzjoni u Procedura Civili (Kap. 12) sabiex jinhareg il-mandat peress illi lanqas *prima facie* l-istess konvenuti ma kellhom xi dritt fuq l-istess proprjeta'.

Permezz ta' nota ta' l-eccezzjonijiet prezentata fis-6 ta' Ottubru 1986[1], il-konvenuti eccepew:-

1. In-nullita' tac-citazzjoni peress li l-Qorti m'hijiex kompetenti li tiehu konjizzjoni l-provi kollha dwar it-talba ghall-hrug ta' mandat ta' inibizzjoni, izda sempliciment

[1] Fol. 18.

tikkunsidra jekk mill-provi migjuba quddiem il-Qorti fl-atti tal-istess mandat kienx hemm *prima facie* lok ghall-ispedizzjoni tieghu.
2. Bla pregudizzju t-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt, u dan peress li l-qorti kienet gustifikata li tordna l-hrug ta' mandat ta' inibizzjoni u dan anki in vista tal-provi migjuba fil-kawza Il-Qorti vs George Galea.

Permezz ta' nota ta' l-eccezzjonijiet ulterjuri prezentata fis-16 ta' Ottubru 1986[2], gie eccepit li c-citazzjoni hija nulla peress li t-talba kellha tkun ghar-revoka tal-mandat u mhux ghad-dikjarazzjoni tan-nullita' tieghu.

Rat l-atti tal-kawza kollha inkluz is-sentenza preliminari tat-2 ta' Gunju 1988 li permezz taghha giet michuda l-eccezzjoni ulterjuri dwar in-nullita' tac-citazzjoni.

Semghet it-trattazzjoni tad-difensuri tal-partijiet.

Rat il-verbal tas-seduta tat-18 ta' April 2007 li permezz tieghu l-kawza thalliet ghas-sentenza ghas-seduta tal-lum.

1. Il-fatti fil-qosor huma s-segwenti:-

(a) Permezz ta' rikors prezentat mill-konvenuti fl-1 ta' Awwissu 1986[3], talbu li l-Qorti tordna l-hrug ta' mandat ta' inibizzjoni kontra l-attur sabiex *"l-intimat jigi inibit milli bi kwalunkwe mod personalment jew permezz ta' terzi, jidhol fil-proprjeta' tal-attur Giovanni Elia Zammit Haber imsejha Ta' Psaila, fil-limiti ta' Ghajnsielem, Ghawdex, bil-mixi jew bil-vettura u li jhottu jew jaqilghu xi parti mill-hitan ezistenti fl-istess art"*. It-talba ghall-hrug ta' dan il-mandat saret fuq il-premessa li:-

- Il-konvenut Zammit Haber huwa proprjetarju tal-art in kwistjoni;
- Il-konvenut Joseph Spiteri ghandu qbiela fuq l-art.

[2] Fol. 20.
[3] Fol. 12.

(b) Permezz ta’ digriet moghti fis-6 ta’ Awwissu 1986[4], il-Qorti laqghet it-talba *“billi jirrizulta illi l-agir tal-intimat ikun ta’ pregudizzju ghad-drittijiet tar-rikorrenti li prima facie jidher li ghandhom”*.

(c) F’dak iz-zmien l-art tal-konvenut Giovanni Elia Zammit Haber kienet milquta minn Rizoluzzjoni approvata mill-Kamra tar-Rapprezentati taht l-Artikolu 3 tal-Att ta’ l-1983 dwar Arei Ghall-Izvilupp tal-Bini (Att numru 1 ta’ l-1983). Avviz li deher fil-harga tal-Gazzetta tal-Gvern tal-10 ta’ Lulju, 1985.[5]
(d) Snin twal wara din l-art ma baqghetx Area ghall-Izvilupp tal-Bini. Jirrizulta li kemm damet l-art milquta mir-rizoluzzjoni tal-Kamra tar-Rapprezentanti, il-Gvern qatt ma ha l-pussess materjali tal-art.

(e) Permezz ta’ din il-kawza l-attur qieghed isostni li l-mandat ta’ inibizzjoni fuq imsemmi *“huwa null u minghajr effett legali u mhux vinkolanti di fronti tal-attur”*[6] ghaliex in vista tar-Rizoluzzjoni fuq imsemmija l-art ma baqghetx proprjeta’ tal-attur Zammit Haber u lanqas fil-pussess tal-konvenuti, u li l-istess raba’ qeghda f’idejhom[7] b’tolleranza biss.

2. B’riferenza ghall-ewwel eccezzjoni m’hemmx wisq x’jinghad. Qabel dahlu l-emendi tal-1995 talba ghar-revoka ta’ mandat ta’ inibizzjoni kellha ssir permezz ta’ citazzjoni, u l-Qorti kellha kull dritt li tissindika jekk jezistux l-elementi ghall-hrug ta’ tali mandat. Certament li l-kawza kif istitwita mill-attur ma tatix lok ghal xi nullita’. Fl-istadju li jinhareg il-mandat il-Qorti taghmel investigazzjoni biss fuq *prima facie*, u l-Qorti tifhem li m’hemmx xejn fil-ligi li jivvjeta lill-Qorti milli tissindika jekk verament kienu jezistu l-elementi mehtiega sabiex jinhareg il-mandat. Ovvjament il-Qorti trid tasal ghad-decizjoni mill-provi li jressqu l-kontendenti, pero’ dan ma jfissirx li ghandhom jitressqu l-

[4] Fol. 13.
[5] Fol. 7.
[6] Ara citazzjoni.
[7] Fol. 72.

istess provi li jkun saru fil-proceduri ghall-hrug tal-mandat innifsu.

3. Huma tlieta l-elementi li ghandhom jirrizultaw lill-Qorti sabiex tordna l-hrug ta’ mandat ta’ inbizzjoni:-

(a) L-intimat qieghed jaghmel xi haga li tista’ tkun ta’ hsara lir-rikorrent;
(b) Imbaghad li jkun jidher *prima facie* li r-rikorrent ghandu d-dritt li jimpedixxi lill-intimat li jaghmel dik il-haga li biha jista’ jarrekalu hsara; u
(c) Fl-ahharnett li l-mandat ikun necessarju biex jigi konservat dak id-dritt tar-rikorrent.

Fil-kawza fl-ismijiet **Giacomo Galea vs Pio Bezzina** deciza fil-5 ta’ Awwissu 1954[8], il-Qorti ta’ l-Appell osservat li fi proceduri ghar-revoka ta’ mandat ta’ inibizzjoni ***“dawn huma t-tliet indagnijiet li l-Qorti ghandha taghmel f’din il-kawza”***.

Kif sewwa qalet il-Qorti ta’ l-Appell fil-kawza fl-ismijiet **Connie Galea et vs Joseph Gauci** deciza fis-7 ta’ Ottubru 1997:-

“i*l-mandat ta’ inibizzjoni huwa wiehed mill-atti ntizi biex jikkawtela d-dritt. Trid ghalhekk tinzamm distinzjoni netta bejn l-att kawtelatorju u d-dritt kawtelat.*

Fid-disposizzjonijiet generali tal-Kodici ta’ Organizazzjoni u Procedura Civili (Kap. 12) li jirregolaw l-atti kawtelatorji, fosthom il-mandat ta’ inibizzjoni, insibu l-artikolu 829 li jiddisponi li kull persuna tista’, minghajr ma hu mehtieg li qabel ikun hemm decizjoni, tqieghed fiz-zgur il-jeddijiet taghha b’xi wiehed jew izjed mill-mandati kawtelatorji msemmijin fl-istess titolu VI tal-Kodici citat li jigu mahruga u esegwiti taht ir-responsabbilta taghha. ***L-artikolu 873 imbaghad specifikament fuq il-mandat ta’ inibizzjoni jiddisponi li l-iskop tal-mandat ta’ inibizzjoni hu biex izomm persuna milli taghmel xi haga, tkun xi tkun ta’***

[8] Vol. XXXVIII.i.336.

hsara lill-parti li titlob il-hrug tal-mandat. Il-Qorti m'ghandhiex tohrog mandat ta' inibizzjoni jekk ma tkunx sodisfatta li dak il-mandat huwa mehtieg sabiex jitharsu l-jeddijiet ta' min jitlob il-hrug tal-mandat u li prima facie jidher li ghandu dawk il-jeddijiet".

Fil-kawza fl-ismijiet **Sonia Grech pro et noe v. Stephanie Manfre**[9] il-Prim'Awla tal-Qorti Civili kkummentat hekk dwar ir-rekwizit tal-*prima facie*:-

"It-tieni rekwizit, u cjoe 'li dan ir-rikorrenti prima facie jidher li ghandu dawn il-jeddijiet' huwa rekwizit oggettiv u mhux soggettiv, ma jiddependix mill-element diskrezzjonali tal-gudikant, ***jew il-jeddijiet jidhru prima facie, ma' l-ewwel daqqa t'ghajn, jew ma jidhru xejn, ghall-finijiet tal-hrug tal-mandat****."*.

4. Il-kawza tal-attur hija bazata fuq il-fatt li fiz-zmien li ntalab il-hrug ta' mandat ta' inibizzjoni, il-konvenut Zammit Haber ma kienx proprjetarju tal-art u l-konvenuti lanqas kienu pussessuri tal-art in kwistjoni ghaliex din kienet milquta minn Rizoluzzjoni tal-Kamra tar-Rapprezentanti li permezz taghha l-art giet dikjarata biex tkun *"Arei ghall-Izvilupp tal-Bini ghall-finijiet u effetti kollha ta' l-artikolu 3 ta' l-Att ta' l-1983 dwar Arei ghall-Izvilupp tal-Bini u ghall kull ghan iehor ta' l-istss Att"* (fol. 8). Fit-trattazzjoni tieghu, id-difensur ta' l-attur ghamel riferenza ghax-xhieda li nghatat minn Anthony Pace fis-seduta tas-7 ta' Frar, 1991 in kwantu dan xehed li:-

(a) Meta art tittiehed taht l-iskema tal-B.D.A, *"issir awtomatikament tal-Gvern u kwalunkwe qbiela illi jista' jkun hemm fuq dawn l-artijiet jispiccaw. Ghalhekk fl-1985, dik l-art saret tal-Gvern"*.

(b) Il-bdiewa li kienu qed jahdmu art li tkun dahlet fl-iskema tal-B.D.A, jibqghu jigu tollerati jahdmu l-art sakemm l-art tigi maqsuma fi plots. Min ikun baqa' jahdem l-art ma jkollu ebda titolu fuq l-art.

[9] 8 ta' April, 1988.

(c) Fid-data li kien qieghed jixhed, l-art kienet ghadha tal-Gvern.

5. Skond l-Artikolu 5 tal-Att dwar Arei ghall-Izvilupp tal-Bini (Kap. 303), b'sehh *"…..mid-data tal-pubblikazzjoni tar-rizoluzzjoni tal-Kamra msemmija fl-artikolu 3 ta' dan l-Att, l-art kollha li tkun f'area ghall-izvilupp tal-bini ghandha, bis-sahha ta' dan l-Att* ***u minghajr il-htiega ta' xi formalita' ohra mehtiega b'ligi, titqies ghal finijiet u effetti kollha ta' din il-ligi u ta' kull ligi ohra li hi art akkwistata ghal skop pubbliku b'xiri assolut u bi proprjeta' assoluta, libera u franka minn kull piz, ipoteka jew privilegg taht id-disposizzjonijiet kollha ta' l-Ordinanza*** *li m'humiex inkompatibbli ma' dan l-Att ghandhom ikomplu japplikaw ghal dik l-art bl-istess mod u taht l-istess kondizzjonijiet daqslikieku l-art giet akkwistata ghal skop pubbliku b'xiri assolut taht l-Ordinanaza"*. Imbaghad, l-Artikolu 5(2) jaqra:-

"B'sehh mid-data tal-pubblikazzjoni tar-rizoluzzjoni tal-Kamra msemmija fis-subartikolu li jahbat minnufih qabel dan, il-kiri kollu li ghalih l-art setghet kienet suggetta qabel il-pubblikazzjoni tar-rizoluzzjoni ghandu, minkejja d-disposizzjonijiet ta' l-Att dwar it-Tigdid ta' Kiri ta' Raba', bis-sahha ta' dan l-Att jintemm minghajr il-htiega ta' xi formalita' ohra mehtiega b'ligi u ma' dan, dawk id-disposizzjonijiet ta' l-Ordinanza, b'mod partikolari d-disposizzjonijiet ta' l-artikolu 21 ta' l-Ordinanza ghandhom japplikaw ghall-hlas tal-kumpens mill-Kummissarju lill-kerrej".

Minn qari tal-provvedimenti tal-Kap. 303, jidher li mal-pubblikazzjoni tar-Rizoluzzjoni tal-Kamra tar-Rapprezentanti t-titolu ta' proprjeta' jghaddi minnufih ghand il-Gvern minghajr il-htiega ta' xi formalita' ohra u inoltre l-qbiela tispicca. Provvediment li certament kien jimpingi direttament fuq id-drittijiet fundamentalita- min bhall-konvenuti sabu ruhhom f'dik is-sitwazzjoni. Wiehed ma jistax jonoqos milli jissottolineja li lanqas l-esproprijazzjoni ma kellha dan l-effett, ghaliex taht il-provvediment tal-Kap. 88 il-proprjeta' ma tghaddix ghand

il-Gvern mal-pubblikazzjoni tad-dikjarazzjoni Presidenzjali. Anthony Pace, ufficjal tad-Dipartiment tal-Artijiet, xehed li *"meta art tigi mehuda b'dan il-mod, issir awtomatikament tal-Gvern u kwalunkwe qbiela illi jista' jkun hemm fuq dawn l-artijiet jispiccaw. Eventwalment pero', jithallas il-kumpens. Ghalhekk fl-1985, dik l-art saret tal-Gvern"*[10].

6. Il-kwistjoni kollha hi jekk fid-data tal-hrug tal-mandat ta' inibizzjoni kienux jezistu r-rekwiziti kontemplati mil-ligi ghall-hrug ta' mandat ta' inibizzjoni. Huwa fatt li fid-data li ntalab (16 ta' Settembru 1986) u li fil-fatt inhareg il-mandat ta' inibizzjoni (6 ta' Awwissu 1986), il-konvenut Zammit Haber ma kienx il-proprjetarju tal-art meritu tal-kawza[11]. Min-naha l-ohra, mill-provi rrizulta li l-art qatt m'ghaddiet fil-pussess materjali tal-Gvern imma baqghet tinhadem minn Joseph Spiteri. L-attur argumenta, fil-kors tas-smiegh tal-kawza, li mill-provi rrizulta li Joseph Spiteri kien ta l-permess tieghu sabiex ighaddu minn gewwa l-art u allura ma kellu ebda dritt li jressaq talba ghall-hrug ta' mandat ta' inibizzjoni. Pero' dan l-argument ma tressaqx bhala wahda mill-kawzali tac-citazzjoni, in kwantu l-attur ibbaza l-lanjanza tieghu fuq il-premessa li l-mandat ma kellu qatt jinhareg ghaliex fid-data tal-hrug tal-mandat l-art ma kienitx proprjeta' tal-konvenut Giovanni Elia Zammit Haber u Joseph Spiteri ma kienx inkwilin. Il-Qorti hija tal-fehma li filwaqt li fir-rigward tal-konvenut Giovanni Elia Zammit Haber l-attur jista' jinghad li ghandu argument, fir-rigward tal-konvenut l-iehor il-Qorti ma taqbilx. Jirrizulta li l-Gvern qatt ma dahal fuq l-art u din baqghet tinhadem mill-bidwi li kellu kull interess li jara li mill-art li kien qieghed jahdem ma jghaddux nies minn go fiha. Fil-fatt fis-seduta tat-18 ta' April 2007, Victor Gilson[12] ikkonferma li *"…bhala gvern qatt ma ha l-pussess materjali ta' l-art"*.

---

[10] Fol. 73.

[11] Fil-kawza fl-ismijiet **Publio Cachia vs Francis Cac hia** deciza mill-Qorti ta' l-Appell fit-30 ta' Ottubru 1957 (Vol. XLI.i.498) fejn intalab ir-revoka ta' mandat ta' inibizzjoni peress li skond l-attur ma kienux jirrikorru l-elementi stabbiliti mil-ligi ghall-hrug tal-mandat, gie osservat:- *"Issa, hu ezatt li fuq ic-citazzjoni prezenti l-Qorti tal-Ewwel Grad ma kellhiex taqta' hlief il-kwistjoni jekk il-konvenut kienx intitolat ghall-hrug tal-mandat, u kwindi hu wkoll ezatt li dik il-Qorti ma setghetx tidhol defenittivament fil-meritu tal-vertenza, imma biss tara jekk kienx hemm ragunijiet prima facie"*.

[12] Ufficjal tad-Dipartiment tal-Artijiet.

Certament li fuq bazi ta' *prima facie* wiehed ma jistax isostni li l-Qorti ma kienitx gustifikata li tordna l-hrug ta' mandat ta' inibizzjoni. Dan apparti l-fatt li mill-atti jirrizulta li fil-kaz ta' proceduri ghall-hrug ta' mandat ta' inibizzjoni, l-attur ghogbu li jibqa' sieket minkejja li inghata kull opportunita' li jwiegeb ghar-rikors u jiddefendi ruhu. Fic-cirkostanzi li sabet ruhha fiha l-Qorti, certament li kienet gustifikata li tasal ghal konkluzjoni li kien hemm ragunijiet *prima facie* ghall-hrug ta' mandat ta' inibizzjoni.

7. Illum il-gurnata jirrizulta li l-art hija proprjeta' tal-konvenut. Jekk originarjament l-attur seta' forsi kellu xi dritt li jikkontesta d-digriet fuq il-bazi li l-elementi rikjesti ghall-hrug ta' mandat ta' inibizzjoni ma kienux sodisfatti, is-sitwazzjoni llum m'hijiex dik. F'dan ir-rigward xehed Vincent Gilson[13] li kkonferma li *"jiena nikkonferma illi fejn tidher il-proprjeta' ta' Zammit Haber jigifieri n-numru two (2) ma gietx utilizzata mill-gvern ghall-progett taht il-ligi tal-BDA u fil-fatt jiena nista' nikkonferma illi din inghatat lura lis-sid"* u kompla jzid *"…..min-notament li ghandi fil-file tad-Dipartiment jirrizulta li giet ritornata lil Zammit Haber permezz ta' Avviz Legali li gie ppubblikat fis-sena elfejn u tlieta (2003), f'April tas-sena elfejn u tlieta (2003)"*. F'dan ir-rigward wiehed jista' wkoll jaghmel riferenza ghall-principju tal-*jus superveniens*. Kuncett li gie applikat mill-Qrati taghna anke meta difett inizjali gie sanat bis-sopravenienza tad-dritt per ezempju wara l-eccezzjonijiet, sahansitra wkoll meta l-kawza kienet fi stadju ta' appell. Hekk per ezempju fil-kawzi **Carmela Catro' vs Arturo Grech et** deciza mill-Qorti ta' l-Appell fit-23 ta' Mejju 1947[14]:- *"illi wara s-sentenza ta' l-Ewwel Qorti l-appellanti pprezentat ic-cedola ta' l-irkupru u b'hekk irradikat id-dritt taghha pretiz fic-citazzjoni. In vista ta' dan, u bis-sahha tal-principju jus superveniens firmat actionem vel exceptionem, ma jistax jinghad izjed li l-appellanti ma ghandhiex interess ghall-ezercizzju ta' l-azzjoni prezenti, li ghandha bhala skop li twaqqa' permuta li tippretendi falza u simulata, biex thares id-dritt taghha ta' l-irkupru u tlesti t-*

[13] Seduta tat-18 ta' April, 2007.
[14] Vol. XXXIII.i.108.

triq ghall-kawza tar-rivendizzjoni. Ghalhekk biss, ghall-motiv tal-jus superveniens fuq imsemmi, hemm lok li s-sentenza ta' l-Ewwel Qorti tigi revokata, u li l-kawza tigi mibghuta lill-istess Qorti ghat-trattazzjoni u definizzjoni fil-meritu". Bhal din is-sentenza hemm ohrajn:- **Salvino Abela vs Jimmy Spagnol** deciza mill-Qorti ta' l-Appell (Sede Inferjuri) fil-21 ta' Jannar, 1986; **Antonio Falzon vs Salvatore Camilleri et** deciza mill-Qorti ta' l-Appell fit-8 ta' Frar, 1943 (Vol. XXXI.i.588); u **Maria Concetta Cardona vs Salvatore Bonnici et** deciza mill-Qorti ta' l-Appell fit-30 ta' Gunju 1947 (Vol. XXXIII.i.195). L-affarijiet zviluppaw b'tali mod li l-konvenuti ghandhom kull dritt li jiddefendu l-jeddijiet li kull wiehed minnhom ghandu fuq il-proprjeta'. Jirrizulta li bejn il-partijiet ghad hemm proceduri gudizzjarji li huma pendenti fuq il-jedd pretiz mill-konvenuti. Certament li l-konvenuti ghandhom kull dritt li jiddefendu (bil-mezzi li toffri l-ligi) l-jeddijiet taghhom. Il-bazi fuq liema qieghed jintalab ir-revoka tal-mandat illum il-gurnata ma tissusstix. Kien fl-interess tal-attur li jara li dawn il-proceduri ma jdumux dawn is-snin kollha pendenti, pero' ghal xi raguni jew ohra baqa' jkaxkar saqajh.

8. Il-Qorti qeghda tara li hemm ostakolu iehor ghal din l-azzjoni, u cjoe' li t-talba li ghamel l-attur hi sabiex il-Qorti tiddikjara li l-mandat ta' inibizzjoni huwa null. Il-Qorti taqbel mar-ragunament li ghamlet il-Prim'Awla tal-Qorti Civili[15] fis-sentenza parzjali fl-ismijiet **ITC Limited et vs LBM Breweries Limited** moghtija fl-20 ta' Ottubru 2005:- *"Hija l-fehma shiha tal-Qorti li l-kejl biex jitqies jekk att gudizzjarju jiswiex jew le ghandu jkun l-istess u bl-ebda mod anqas rigoruz jew sahansitra differenti, kemm jekk l-istharrig tal-Qorti jkun ir-rizultat ta' azzjoni specifika (ope actionis) kemm jekk tali stharrig ikun ir-rizultat ta' eccezzjoni (ope exceptionis) imqanqla fir-rigward dwar dak l-att. Illi jkun xieraq li jinghad mill-ewwel li l-kazijiet li fihom l-eccezzjoni tan-nullita' ta' atti gudizzjarji tista' tinghata huma dawk imsemmija fis-sub-artikolu (1) tal-artikolu 789 tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta. Dawn l-*

[15] Onor. Imhallef Joseph R. Micallef.

erba' (4) kazijiet imsemmija f'dak l-artikolu huma tassattivi, fis-sens li biex att gudizzjarju jitqies ma jiswiex, l-ilment irid bilfors jaqa' taht il-parametri ta' xi wahda minnhom". Il-Qorti mhi tirravviza l-ebda nullita' fl-att kawtelatorju nnifsu. Fir-rigward ta' l-aspett ta' nullita' diga' hemm sentenza parzjali moghtija minn din il-Qorti diversament presjeduta fit-2 ta' Gunju 1988, fejn gie spjegat li *"Generalment in-nullita' ma tintalabx minhabba raguni fil-meritu izda* ***minhabba raguni procedurali****….."*. Il-Qorti hi marbuta bit-talba kif maghmula fl-att tac-citazzjoni. Anke fuq dan l-aspett ma tistax tara kif l-azzjoni tal-attur tista' tirnexxi in kwantu ma tirravviza l-ebda nullita' fil-mandat ta' inibizzjoni numru 137/86. F'dak l-istadju l-Qorti kellha tara biss jekk ir-rikorrenti kellhomx *prima facie* d-dritt li kienu qeghdin jinvokaw. Il-Qorti kienet sodisfatta li dan il-jedd kien jezisti u li kien hemm l-elementi l-ohra rikjesti, u ghaddiet biex tilqa' t-talba ghall-hrug tal-mandat ta' inibizzjoni. Minn qari tac-citazzjoni jidher li r-raguni ta' kontestazzjoni hija marbuta mal-meritu nnifsu li, bis-sahha tieghu, inhareg l-att kawtelatorju. Din m'hijiex, fil-fehma ta' din il-Qorti, kwistjoni ta' nullita' li taqa' taht l-Artikolu 789 tal-Kap.12. Bla dubju hemm distinzjoni bejn nullita' ta' att gudizzjarju u li azzjoni tkun insostenibbli. Tal-ewwel hija sanzjoni formali, tal-tieni hija "sanzjoni" sostantiva fil-meritu.

Ghal dawn ir-ragunijiet, il-Qorti qeghda taqta' u tiddecidi l-kawza billi filwaqt li tichad l-ewwel eccezzjoni sollevata mill-konvenuti, tichad it-talbiet tal-attur ghar-ragunijiet fuq moghtija.

Dwar l-ispejjez, il-Qorti hija tal-fehma li minhabba c-cirkostanzi fuq spjegati hemm lok ghal temperament fil-kap tal-ispejjez fis-sens li kull parti ghandha taghmel tajjeb ghall-ispejjez taghha, salv ghall-ispejjez relatati mal-ewwel eccezzjoni li huma a karigu tal-konvenuti. Fir-rigward tal-ispejjez relatati mal-eccezzjoni ulterjuri, dawn diga' gew regolati permezz tas-sentenza parzjali moghtija fit-2 ta' Gunju 1988.

< Sentenza Finali >

---------------------------------TMIEM---------------------------------